

Зéмлянъ пр. глиняный: Аку ти се ск'риши стомна земана, Азъ
ке ти купа стребрена. *B.* 357.

Зéмъ, Зéмнъ Зéдъ и. св. Зýмамъ Зéмвамъ *и. да.*

1) возьму, беру: Зимътъ една тънка цѣль съ тѣсни дупки па ѿ спояватъ съ
едно малко топче. *L. D.* 1869 *p.* 75. Сутрен, кога-то на нива ходи, С торба
си хлѣбец не зема. *D.* 63, 11—12. И ми кладе лѣбъ да јада, Лѣбо зева, та не
јаде! *B.* 45. Защто зевашъ, бего, бѣзъ коня?—Зевамъ, зевамъ, ергени
левене! Пишакъ да не хода. *B.* 90. Ако ли, Ненчо, не идеш, Земамъ ти
Игна невеста. *D.* 27, 36—37. Отхождамы връзъ Гръци-тѣ да земемъ
отъ тѣхъ злато. *P.* 37. Още ли щещ глоба да земаш И пакъ илама да
даваш? *D.* 52, 41—42, Сѣки грабиль и изнасилъ онуй, кое-то му по-
харесвало. Като забелѣжила таково нѣщо, маймуна-та наченала да
сѫглѣдва, какво да си земне и ти. *L. D.* 1876 *p.* 183. Да си зеамъ
моя бѣрза коня, Та да идамъ на войска царе'a. *M.* 65. Земи мрежа
ленена. *D.* 46, 37. Земи си хурка писана И земни ново вретено. *D.*
69, 40—41. Земи та ги скрий и двоицата подъ полите си. (*Ты бы*
спрятала ихъ обоихъ себѣ подъ полу). *Tb.* 5. Ако ма в Видин затримът,
Ношѣ ми леша земните. *D.* 23, 31—32. Земайте, верна дружина, Кой
колко може да носи. *D.* 23, 75—76. Зимъте баримъ стотинъ за про-
водници. *P.* 43. Зейте си острѣ секири. *M.* 110. Зела си и ключовете-те
Да отвори сандуци-ти. *L.* 40, 27—28. И та си зеде (Яна) две ведра
въ рѣце, Та си отиде на студна вода. *M.* 15а. Па си зеде остро се-
кирче. *M.* 29. Та зеде маздракъ въ десна рѣка. *M.* 31. И си зеде за
старосвать, За старосвать сколовранецъ. *M.* 27. А ные смы на брой
колко-то всички ти народы вкупъ земени. *L. D.* 1869, 230. Добытчета зе-
мени отъ много далечинъ мѣста не быва да ся сбирять за воденіе съ
домашни добытчета. *L. D.* 1873 *p.* 273. Той като го зе отъ мене, ре-
че ми. *P.* 113. 2) займу, занимаю, возьму, беру въ займы, позаимству-
юсь, занимуюсь: Ученый-тѣ не поучава простый-тѣ, а простый-тѣ не
зема отъ ученый-тѣ. *L. D.* 1871 *p.* 155. 3) вмѣщу, вмѣщаю: Друго ни-
шо не имъ достигаше, освѣнь да си предготвѣть за плаваніе по мо-
ре-то, сирѣчь да носятъ съ тѣхъ си толкова потрѣбны работы, колко-
то земаше ладіята. *P.* A. 127. 3) получу, получаю: Който Радана уло-
ви, Голѣм ще бакшиш да земе. *D.* 23, 8—9. Хора безъ голѣмъ сер-
мѣкъ продавать чюждъ хлѣбъ, отъ кой-то зимать на день по стотинѣ
гроши за труда си само отъ ондалѣкъ. *L. D.* 1869 *p.* 173. 5) приму,
принимаю: Въ горящы-ты страны растенія-та зимать исполнинскій видъ.
L. D. 1871 *p.* 113. И единъ мѣртвецъ зель малко по малко негови-тѣ
чърти. *L. D.* 1875 *p.* 67. Филокъ зе пакъ строгия си видъ, щомъ чу-
тъзи рѣчъ. *T.* 266. 6) возьму, беру силой, отниму, отнимаю: Ако ѿ с